

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

NÁZEV PRÁCE: Analýza dokumentace trestných činů mládeže dle zákona 218/2003 Sb. z pohledu sociální práce v okrese Český Krumlov

AUTOR: Irena Červová

OPONENT: Karolina Diallo

Rok odevzdání práce: 2013

1. Téma práce (aktuálnost, náročnost, shoda s obsahem práce)
☐ vynikající ☐ nadprůměrné ☐ průměrné ☒ podprůměrné ☐ nedostačující
Komentář: Již název práce je zavádějící a nesrozumitelný. Pojem dokumentace objevující se v názvu podněcuje otázku, jaký druh dokumentace má autorka na mysli - kriminalistickou, soudní, sociální? Samotný zákon 218/2003 Sb. žádnou dokumentaci neupravuje, ba o žádné se ani nezmiňuje. Ani autorka nikde neuvádí, co dokumentaci pro účely své práce zamýšlí. Obsahově i pojetím výzkumu je práce svému názvu nepřiléhající.

2. Stupeň splnění cílů práce
☐ cíle plně splněny ☒ částečně splněny ☐ nesplněny
Komentář: Cílem práce, dle informací v úvodu, bylo "zmapovat trestnou činnost mládeže v okrese Český Krumlov", přičemž v empirické části, která se ukazuje z hlediska cílů jako ta nosná, autorka původní vágně formulovaný cíl okleštila na zjišťování, kolik procent pachatelů pochází z rozvrácených rodin, kolik jich páchá trestnou činnost opakovaně, zda může jít o generační problém a zda pachatelé po dosažení zletilosti pokračují v trestné činnosti. Rozhodně nejde o zmapování komplexní, chybí však vysvětlení na základě jakých myšlenek/podkladů/studií se autorka rozhodla soustředit právě na tyto aspekty kriminality a opomíjet jiné (neméně významné)? Takto vymezených cílů se autorka dobrala nedokonalým zpracováním soudních statistik. Nezodpovězená zůstává otázka, proč jsou právě tyto aspekty podstatné "z hlediska sociální práce", postrádám výstupy pro praxi sociálního pracovníka.

3. Přístup k řešení (zhodnocení teoretických východisek, použitých postupů a metod)
☐ vynikající ☐ velmi dobrý ☐ průměrný ☒ podprůměrný ☐ nedostačující
Komentář: Autorka se jala pracovat se zákonnou normou, kterou prezentovala fragmentárně, nesystematicky a nesouvisle a v její terminologii se utápěla. Téma zvolila dle svého zájmu a profesního zaměření, což rozhodně není špatně - naopak, nicméně většina jejího textu není zaštitěna pevným teoretickým podložením ani empirickými výzkumy. Součástí práce je i kvantitativní "výzkum" (uvozují jej z důvodu absence klíčových náležitostí vědeckého výzkumu) spočívající ve vygenerování zájmových údajů ze soudní dokumentace případů trestné činnosti mládeže v okr. Český Krumlov.

4. Přínos práce pro teoretické využití
☐ vynikající ☐ velmi dobrý ☐ průměrný ☐ podprůměrný ☒ nedostačující

5. Přínos práce pro praktické využití
☐ vynikající ☐ velmi dobrý ☒ průměrný ☐ podprůměrný ☐ nedostačující
Komentář: V práci se objevují teoretické nesrovnalosti (...psychiku člověka, tzn. motivaci, sebeovládání, citovou a morální složku osobnosti. str.19), text teoretické části je povrchní, působí dojmem populárně naučným, převzatým z podezřelých zdrojů (což se nedozvíme, jelikož autorka uvádí citace velmi střídavě). Svou logickou neuspořádaností potencuje nesrozumitelnost, terminologickou chybovostí sám sebe degraduje na koncept seminární práce do tématu neproniknuvšího pisálka. Mnohá tvrzení jsou teoreticky nepodložená/výsledkem autorčiny tvůrčí duševní činnosti (jak nebo kde bakalantka dospěla k vymezení účelu soudního řízení v podobě, v jaké jej uvádí na str. 23?). Vlastní výzkum vzhledem k přístupu autorky ke všem soudním spisům ve vymezeném časovém období v dané lokalitě sliboval velký potenciál, bohužel je však metodologicky nezvládnutý (u hypotéz chybí explikace, proč se tak autorka domnívá, co jí ke stanovení té které hypotézy vedlo? Užívané pojmy nejsou vysvětleny: jaká jsou pro účely výzkumu kritéria rozvrácené rodiny, sociálně slabé rodiny? Opakovaným pácháním TČ autorka myslí recidivu ve smyslu trestního zákona, opakované obvinění nebo odsouzení nebo dotazníkové přiznání?) a statisticky nedotazeny (ověřování hypotéz absolutní četností?). Pro nenáročného čtenáře může přinést zajímavé poznatky, pro akademické účely je však nepoužitelný.

6. Logická stavba práce

vynikající   velmi dobrá   průměrný   podprůměrná   nedostačující

Komentář: Autorka popisuje rovnou účel opatření, aniž by v předchozím textu definovala, co opatření ve smyslu zákona o soudnictví ve věcech mládeže je. Jakýsi popis opatření a jejich dělení je k nalezení až o několik stran dále nelogicky v kapitole "Povinnosti soudu". Vzhledem k tématu práce nerozumím zařazení kapitoly "Rodina". V kapitole "Účel opatření" se autorka věnuje ukládání opatření mladistvým, opomíjí ovšem delikventy mladší 15 let, kterým jsou opatření ukládána též (jak se čtenář dozví až z následující podkapitoly). Buď tedy absentuje zařazení subkapitoly nebo je místo legislativně odpovídajícího pojmu "mládež" užit termín chybný. Výčet opatření, který následuje po subkapitole "opatření pro děti do 15 let" a honosící se nadpisem stejné síly, budí dojem, že opatření jsou určena výhradně pro tuto věkovou skupinu. Náročným životním situacím coby jednomu z kriminogenních faktorů je autorkou věnována až hypertrofovaná pozornost (na úkor mnoha jiných, ani nezminěných), podkapitola nazvaná "Agrese jako obranný mechanismus" by se tedy mohla jevit jako nadbytečná, jako chybná se ale ukazuje i z hlediska obsahového, jelikož pojednává o agresi jako naučeném chování.

A otázka na konec: Proč je vysvětlován pojem "rodičovská zodpovědnost"? A proč v úvodu? Jak souvisí s tématem?

7. Formální úroveň práce

vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nedostačující

Komentář: De facto na každé straně chybí citace u textu přebíraného ze zákona (byť parafrázovaného) (str. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 - dále nevyepisují), i na dalších stranách, kde už bakalantka nepracuje se zákonnou normou, zaráží, kde např. došla ke zjištění, že mezi 14.-15. rokem "suverénně vede majetková trestná činnost"? (str. 18) "Je zjištěno..." (str. 18; kým?) atd. atd. atd.

8. Odborná jazyková úroveň práce

vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nedostačující

Komentář: Autorka zaměňuje nebo špatně užívá odborné termíny, míchá právní a běžný jazyk (provinění ve smyslu zákona - přestupek, ač též právním termínem, v dané větě užit v laickém smyslu, str. 23) po gramatické a stylistické stránce je práce odbornému vysokoškolskému textu nevyhovující: "Téma pro mou bakalářskou práci jsem si vybrala" /str. 6/, jazyk pro práci tohoto typu nevhodný (...takové "ty ty ty" od soudní autority, str. 37). Nikoliv ojediněle se objevují základoškolské stylistické prohřešky opakování kořenů slov v jedné větě "...první část je teoretická, kde se zaměřím na teoretické poznatky..." /str.6/, "...obecné problémy, které se váží k této problematice." /str.7/. I jiné: "Mají za cíl..." (str.18), podmět není uveden ani v předešlé větě a čtenář jej tak sám dedukuje z kontextu. "Velké procento dětí páchá trestnou činnost s vědomím, že nemohou být nijak potrestáni." (str.18) V textu práce se objevují závažné terminologické nedostatky ("vyjmenují veškeré tresty, které mohou být v dnešní době uloženy mladistvým" /str. 7; obdobná terminologická hrubka na str. 12, /- žádné, je-li totiž mladistvý soudem shledán vinným, neukládá se mu trest, ale tzv. opatření, jak se autorka v z.č. 218/2003 Sb. musela dočíst.)

9. Vhodnost použitých zdrojů při tvorbě práce

vynikající   velmi dobré   dobré   dostačující   nedostačující

Komentář: Seznam použité literatury čítá 8 zdrojů, jejichž výběr zřejmě ovlivnil směr, kterým se autorka v práci ubírala (kriminalita jako sociální fenomén). Samy o sobě nepokryjí zvolené téma bakalářské práce v celé jeho šíři. Internetových stránek bylo využíváno převážně pro čerpání informací ze zákonných předpisů.

Práci k obhajobě

doporučuji   nedoporučuji

S klasifikací

1   1-2   2   2-3   3   3-4   4

Komentář: Pro ilustraci množství formálních i obsahových vad práce uvádím první větu ze str. 19: "Příčiny a podmínky pro páchání trestné činnosti dětmi a mládeží záleží na jejich vývojových zvládnutostech a mikrostruktuře, ze které pocházejí." - chybí zdroj, daná informace je neúplná, zavádějící (existence dalších a různorodých kriminogenních faktorů?), nadto i terminologicky chybná (zákon rozumí mládeží děti mladší patnácti let a mladistvě) a sémanticky dvojnásobná. Podobných neodpustitelných přešlapů je v předkládané práci nespočet (na každé straně práce lze narazit na odchýlení se od některého z kritérií hodnocení) - výčet, o který jsem se pokoušela ve výše uvedených hodnotících komentářích, je jen nástinem; z časových a prostorových důvodů nemůže být taxativní. Teoretická část je nezvládnutá, působí jako text seskládaný bez logické linie a smyslu, jako by jeho smyslem bylo pouze zaplnit předepsaný počet stran. Empirická část je čtenářsky přívětivější, k bezvadnosti, která by nedostatky teoretické části alespoň částečně kompenzovala, má však daleko.

Otázky k obhajobě

1) S ohledem na množství výhrad výše v posudku nepovažují za nutné požadovat po autorce více než se (stručně, jasně, výstižně) vyjádřit k již uvedenému.

V Praze dne 8.5.2013.

